

Erbjud plats på fritidshem för alla 6-9 åringar oavsett föräldrarnas sysselsättning, svar på motion (MP)

Förslag till barn- och ungdomsnämndens beslut

1. Utbildningsförvaltningens förslag tillstyrks.

Förslag till kommunstyrelsens beslut

1. Utbildningsförvaltningens förslag tillstyrks.

Förslag till kommunfullmäktiges beslut

1. Motionen avslås med hänvisning till att för att öka likvärdigheten och för att ge alla elever förutsättningar att nå målen bedöms att barn- och ungdomsnämnden behöver göra andra prioriteringar, till exempel säkra resurser till grundbemanningen av lärare på alla skolor samt att stärka elevhälsoarbetet, inom i sin verksamhet utifrån budget än att ge alla barn rätt till plats på fritidshem.

Ärende

Birgitta Rydhagen (MP) och Cecilia Gyllenberg Bergfasth (MP) föreslår i en motion daterad 2018-12-13 att:

- Alla barn 6-9 år (förskoleklass-årskurs 3) erbjuds plats på fritidshem oavsett föräldrarnas sysselsättning.

Motionärerna menar bland annat att barn till föräldrar som saknar sysselsättning har ett särskilt behov av att bli delaktiga i samhället. De menar vidare att dessa barn har sämre tillgång till fritidsaktiviteter och att normalisering av hemmasittande är en stor risk. Många av deras vänner är på fritidshemmet och för 6-9 åringar är det svårt att delta på egen hand i föreningsaktiviteter.

Barn- och ungdomsnämnden håller till del med motionärernas synpunkter och konstaterar även att fritidshemmet har fått ett tydligare uppdrag i läroplanen.

För att öka likvärdigheten och för att ge alla elever förutsättningar att nå målen bedöms dock att nämnden behöver göra andra prioriteringar inom i sin verksamhet utifrån budget än att ge alla barn rätt till plats på fritidshem.

Utbildningsförvaltningen föreslår därför att motionen avslås.

Beslutsunderlag:

Tjänsteskrivelse – Erbjud plats på fritidshem för alla 6-9 åringar oavsett föräldrarnas sysselsättning, svar på motion (MP), 2019-11-19

Motionen

Bakgrund

Motionen

Birgitta Rydhagen (MP) och Cecilia Gyllenberg Bergfasth (MP) föreslår i en motion daterad 2018-12-13 att:

- Alla barn 6-9 år (förskoleklass-årskurs 3) erbjuds plats på fritidshem oavsett föräldrarnas sysselsättning.

Motionärerna menar att barn till föräldrar som saknar sysselsättning har ett särskilt behov av att bli delaktiga i samhället. De menar vidare att dessa barn har sämre tillgång till fritidsaktiviteter och att normalisering av hemmasittande är en stor risk. Många av deras vänner är på fritidshemmet och för 6-9 åringar är det svårt att delta på egen hand i föreningsaktiviteter.

Pilotverksamhet

En pilotverksamhet har genomförts på fyra skolor/fritidshem där barnen fick delta i fritidshemmets verksamhet efter överenskommelse med vårdnadshavarna. Rektorer och personal på dessa fritidshem skattade, efter genomförandet, värdet på försöket på en skala 1-10. Skattningen hamnade på 6,5. En av frågorna som ställdes var ”Vilka effekter bedömer ni det skulle få om alla elever fick tillgång till fritidshemmets verksamhet?” Skolorna svarade på följande sätt:

Skola 1. Ökad möjlighet till omsorg för elever. Längre dagar på skolan som inte är bra för alla. Ökad möjlighet för nyanlända att snabbare kunna lära sig språket. Svårt att rekrytera kompetent personal. För barnen skulle det bli större grupper och det påverkar mycket elever i behov av lugnare miljö.

Skola 2. Ett mer likvärdigt lärande på fritidshemmet. Öka tillhörigheten för varje elev. Det skulle behövas mer bemanning om man skulle erbjuda alla att vara på fritidshemmet, särskilt om det är elever i behov av särskilt stöd.

Skola 3. Även de elever som inte har tillsynsbehov får ta del av fritidshemmets undervisning och den sociala gemenskap det innebär.

Skola 4. Hos oss tror jag att effekterna skulle bli små, då jag tror att de allra flesta elever som saknar tillsynsbehov skulle gå hem efter skolan ändå.

I utvärderingen av fritidspiloten tillfrågades även barnen. De barn som deltagit tycker det har varit bra att få delta i verksamheten på fritidshemmet.

Omfattning av fritidshemsverksamheten

Det finns i Linköping 7 700 barn i grundskolan i årskurs F-3. Av dessa är 6 382 inskrivna på fritidshem. Det innebär att 83 % av barnen är inskrivna på fritidshem. I förskoleklassen har ca 86 % av barnen fritidshemsplats. I årskurs 3 har ca 65 % av barnen en fritidshemsplats.

Skollagen

Enligt skollagens 14 kapitel ska utbildning i fritidshemmet erbjudas i den omfattning som behövs med hänsyn till föräldrarnas förvärvsarbete eller studier eller om eleven har ett eget behov på grund av familjens situation i övrigt. Elever ska även i andra fall erbjudas utbildning i fritidshem, om de av fysiska, psykiska eller andra skäl behöver särskilt stöd i sin utveckling i form av sådan utbildning.

Detta innebär att huvudmannen inte har skyldighet att erbjuda fritidshem till alla barn.

När det gäller elever med särskilda behov enligt ovan gäller följande i Linköpings kommun:

1. Rektor utreder om eleven är i behov av särskilt stöd. Underlag som styrker barnets behov ska tas fram via skolans elevhälsa. Vid behov även från hälso- och sjukvården, barnhabiliteringen, Råd & Stöd, socialsekreterare etc.
2. Rektor handlägger i samråd med närmaste chef.
3. Skolområdeschef/enhetschef fattar beslut och anger lagrum.

I den kommunala verksamheten finns i oktober 2019 ett antal på 30 barn där beslut fattats om detta och där barnet deltar i fritidshemsverksamheten.

Ekonomi

Utbildningsförvaltningen har gjort en bedömning av vad det skulle kosta att erbjuda fritidshem till alla barn. Det är svårt att förutsäga hur många barn som skulle delta i verksamheten, framförallt i årskurs 2 och 3 då eleverna i högre utsträckning slutar på fritidshemmet eller hittar andra aktiviteter på eftermiddagarna. Beroende på hur man kalkylerar beräknas kostnaden för nämnden hamna på mellan 7-10 mnkr per år. I nämndens internbudget finns ingen post medtagen för att erbjuda fritidshem till alla barn.

Jämställdhet

Förslaget till beslut påverkar inte barn och elever olika utifrån deras könsidentitet.

Sammantagen bedömning

Utvärderingen av pilotverksamheten är övervägande positiv. För att öka likvärdigheten och för att ge alla elever förutsättningar att nå målen bedöms dock att nämnden behöver göra andra prioriteringar inom i sin verksamhet utifrån budget än att ge alla barn rätt till plats på fritidshem. Sådana prioriteringar är att säkra resurser till grundbemanningen av lärare på alla skolor och att stärka elevhälsoarbetet.

Utbildningsförvaltningen föreslår därför att motionen avslås.

Kommunledningsförvaltningen

Utbildningsförvaltningen

Paul Håkansson

Tor Andersson

Beslutet skickas till:
Kommunstyrelsen
Motionärerna